

ТҮБІ

ИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

апрель Сенбі

Шығуына 33 жыл
жеке саны 20 тыйын.

ының 1952 жылы мал н мемлекеттік жоспарын н совхоздарда қоғамдық шөп базасын жасау гтері туралы петі II Пленумының қаулысы

е мол мүмкінші-
жемшөп дайын-
сыяқты көп ең-
ыстарды механи-
көңіл бөлмейді,
алдынан әзірлеу
қарайды, қоғам
армен қамтама-
н мал фермала-
мен толықтыру
еді.

ауылшаруашылық
қоғамдық мал,
н жемшөп есебін
шаралар қолдан-
алды және жем-
шөп, ұрлау факті-
рес жүргізбейді.

лық Комитетінің
көрсетеді: ҚК(б)Ш
теттері мен ау-
ыстық атқару
тқару комитетте
лық органдары

тарының колхоздары сыйырдың, қой
мен ешкінің азына жол бергенін ұмы-
тады.

Быйыл колхоздар мен совхоздарда мал
қыстатудың қанағаттанғысыз өткізілуі
мынаны дәлелдейді: облыстық және ау-
ландық партия комитеттері партия, со-
вет және ауылшаруашылық органдары-
ның мал шаруашылығы тағдырына жа-
уаптылығын ойдағыдай күшейтпейді,
колхозшылар қалың бұқарасын, МТС, ма-
шина-малшаруашылық станциясы совхоз
қызметкерлерін және ауыл шаруашылы-
ғының мамандарын малдың өлімін, та-
лан-таражға салынуын жоюға, қоғамдық
малды түгел сақтауға, оның өнімділігін
арттыруға, мемлекетке сүт, ет, жүн және
мал шаруашылығының басқа өнімде-
рін тапсыру жоспарларын орындауға
жеткілікті жұмылдырмайды, ал мұның
бәрі мал шаруашылығының республика
халық шаруашылығындағы арта қалған
салалардың бірі болып қала беруіне әкел
соғады.

Қазақстан большевиктері алдағы уақытта да қазақ халқын, республиканың барлық еңбекшілерін алдыңғы қатарлы социалистік идеология рухында, пролетарлық интернационализм рухында, халықтардың мызғымас сталиндік достығы рухында тәрбиелеп отырады.

ҚАЗАҚСТАНДА ИДЕОЛОГИЯЛЫҚ ЖҰМЫСТЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖАЙЫНДА

Ж. ШАЯХМЕТОВ,
Қазақстан Қ(б)П Орталық
Комитетінің секретары

Қазақстан тарихын дұрыс баяндамау, атап айтқанда, өткен ғасырдың 40—50-жылдарында болған Кенесары Қасымовтың қозғалысы сыяқты феодалдық-монархиялық қозғалысты дәріптеуден айқын көрінді. Кенесары еш уақытта және ешбір ісімен қазақ халқының мүддесін білдірген жоқ. Ол бір ғана мақсаты — Қазақстанды Россиядан бөліп әкелу мақсатын көздеді, міне, осы мақсатпен қазақ халқының шетелдік жауларымен тығыз байланыс жасады.

Осы реакцияныл -феодалдық монархиялық қозғалысқа маркстік -лениндік дұрыс баға берудің орнына, кейбір тарихшылар тарихи шындыққа қарамастан, ұзақ уақыт бойы бұл қозғалысты буржуазиялық -ұлтшылдық тұрғыдан баянлап, бұл қозғалысты ұлттық-азаттық қозғалысы деп көрсетіп келді.

Кейбір жазушылар мен әдебиет зерттеушілер өз шығармаларында ірі идеологиялық буржуазиялық тұрғыдан жол берді. Хан сарайының ақындары жазған бірқатар қазақ өлеңдері мен ертекерінің таптық мазмұнын терең зерттеудің орнына, олар мұны дәріптеп келді. Жеке шығармаларда совет өмірінің шындығы

мектебі» дейтіннің буржуазиялық -объективистік концепциясын әшкерелеуге жәрдемдесті. Бұл концепция Абайдың екінші қатардағы және көбінесе реакцияшыл ақындардың шағын тобына ғана ықпалы болды деп көрсетті, сөйтіп, іс жүзінде Абайдың қазақ әдебиеті тарихындағы ролін төмендетті.

Қазақ ССР Ғылым Академиясының тарих институты ұйымдастырған революциядан бұрынғы Қазақстандағы ұлттық қозғалыстардың сипаты туралы айтысқа ғылыми жұртшылық зор көңіл бөлді. Бұл айтыс республика тарихшыларының арасында бірқатар ұлттық қозғалыстарды сипаттауда әртүрлі пікірлер бар екендігін ашты және Қазақстанның тарихына байланысты көп мәселелерді одан әрі мейлінше терең зерттеу керек екендігін көрсетті.

Тіл білімі мәселелерін талқылау республиканың кейбір тіл зерттеушілері өз жұмысын тіл білімі жайындағы сталиндік ілім негізінде осы уақытқа дейін қайта құрмағандығын және әлі де елеулі қателіктер жіберіп отырғандығын көрсетті. Қазақ тіл білімінің аса маңызды мәселелерін ғылыми жолмен одан әрі зерттеп, қазақ тілінің графикасы мен орфографиясын жетілдіру жөнінде шаралар белгіленді.

Республиканың ғылыми мекемелері мен жоғары оқу орындарында ғылыми қалд-

Ақтөбе облысында Тәшенов және Оразбаев жолдастар, Шығыс Қазақстан облысында Пазиков және Адамов жолдастар, Гурьев облысында Полюмбетов және Ержанов жолдастар, Жамбыл облысында Еділбаев және Аталықов жолдастар, Батыс Қазақстан облысында Шахшин және Гафатуллин жолдастар, Қарағанды облысында Абабков және Ткаченко жолдастар, Қызылорда облысында Бектелеев және Қайсақанов жолдастар, Рөкшетау облысында Орашев және Хрусталева жолдастар, Қостанай облысында Жанбаев және Өтеғалиев жолдастар, Павлодар облысында Золотухин және Дияров жолдастар, Солтүстік Қазақстан облысында Бобров және Оспанов жолдастар, Семей облысында Мельник және Қалкенов жолдастар, Талдықорған облысында Қарсыбаев және Серікбаев жолдастар, Оңтүстік Қазақстан облысында Салин және Күзембаев жолдастар қоғамдық мал шаруашылығын өркендетіп, оның өнімділігін арттырудағы елеулі кемшіліктерді жоюға, жемшөп базасының артта қалуын жоюға, партия, совет және ауылшаруашылық органдарының ерекше назарын аударуға, қоғамдық малдың өлімін және талан-таражға салынуын тоқтатудың батыл шараларын қолдануға, 1952 жылы мал шаруашылығын өркендетудің мемлекеттік жоспарының сөзсіз орындалуын, республиканың барлық колхоздары мен совхоздарында қоғамдық мал үшін тұрақты жемшөп базасы жасалуын қамтамасыз етуге міндеттендірілсін.

2. Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министріне, Қазақ ССР Совхоздар министріне және олардың жергілікті органдарына, ҚК(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттеріне, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттеріне мынадай міндеттер жүктелсін:

а) мал қыстатуды ұйымшылдықпен аяқтауға батыл шаралар қолданылсын, колхоздар мен совхоздарда малдың өлімін және талан-таражға салынуын тоқтату қамтамасыз етілсін;

б) малдың қысқы жайылымынан көктемгі жайылымға ұйымдастырылған тәртіппен айдалуы, төл алу науқанының

руашылығы мамандарынан күні-түні көзекшілер қойылсын, туған төлдердің барлығын дәл және дер кезінде есепке алу, оларды толық аман сақтау қамтамасыз етілсін.

3. Аналық малдың өсіп көбеюі қанағаттанғысыз екенін атап көрсетіп, Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің Пленумы Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министріне, Қазақ ССР Совхоздар министріне және олардың жергілікті органдарын, Қазақстан К(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттерін, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттерін, колхоздардың басқармаларын, совхоздардың директорларын, колхоздар мен совхоздардың бастауыш партия ұйымдарын, ауыл-селолық Советтерін малды ұдайы өсіріп онан әр көбейтудің негізгі қоры ретінде аналық малды барлық түлігінен көбейту үшін тиісті шаралар қолдануға міндеттендіреді.

Аналық малдың қысыр қалуы жойылсын, республиканың барлық колхоздары мен совхоздарының қолда бар әрбір сыбырдан, саулықтан, биеден, мегежиннен төл алып, оны түгел сақтауы қамтамасыз етілсін.

Республиканың колхоздары мен совхоздарында мынадай төртін орнатылсын: жарамсыз аналық малды малдәрігерлік-зоотехникалық комиссия браққа шығартып болсын, оған аудандық ауылшаруашылық бөлімдерінің және совхоз тресттерінің аға мамандары міндетті түрде қатыстырылатын болсын. Аналық төлді шығын ету—колхоздардың қоғамдық шаруашылығы үшін зиянды және колхоздар мен мемлекетке орны толмайтын зиян келтіреді деп танылып, бұған қатысты тыйым салынсын.

4. Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің Пленумы Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министріне, Қазақ ССР Совхоздар министріне және олардың жергілікті органдарын, ҚК(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттерінің бірінші секретарьларын, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттерінің председателдерін сақа қойлардың және быйыл туған төлдің түгел сақ

ұйымдастыру ұсынылсын.

5. Партия мен үкметтің колхоздар мен совхоздарда құс шаруашылығын өркендету мәселесі жөніндегі қаулысының болуына қарамастан партия, совет және ауылшаруашылық органдарының басшылары, колхоздардың басқармалары және совхоздардың басшылары ауыл шаруашылығының бұл аса маңызды саласын жете бағаламай келеді, республикада құс шаруашылығын өркендетуге, мемлекеттік жоспарды орындауға және құс шаруашылығының өнімділігін арттыруға ешқандай шара қолданбай келеді деуге болады. Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министріне, Қазақ ССР Совхоздар министріне, ҚК(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттері, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттері колхоздар мен совхоздарда құс шаруашылығын мейлінше өркендету, инкубатормен балапан шығару жоспарларын толық және асыра орындау, үлкен құстарды және балапандарды түгел сақтау, республиканың әрбір колхозы мен совхозында мемлекетке жұмыртқа тапсыру жоспарын орындау үшін тиісті шаралар қолдануға міндеттендірілсін.

Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің Пленумы: су құстарын —үйректер мен қаздарды кеңінен өсіруге республикада толық мүмкіншілік және жағдай бар деп есептеп, партия, совет және ауылшаруашылық органдарын колхоздар мен совхоздарда су құстарының фермаларын ұйымдастыру, құс фермаларын жеткілікті мөлшерде әртүрлі жеммен қамтамасыз ету жөнінде шұғыл шаралар қолдануға міндеттендіреді.

6. Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің Пленумы республиканың партия комитеттерін, совет ұйымдарын және ауыл шаруашылығы органдарын малдағы ерекше қауіпті ауруларды жою жөніндегі Үкметтің қаулыларының орындалуын бақылап отыруға және қамтамасыз етуге міндеттендіреді, ауылшаруашылық органдары алдына 1952 жылы бүкіл республикада малдың қышыма, қойдағы күл және ішкірт аурулары сыяқты ауруларын жою міндетін қояды, мұның үшін Қазақ

(Соңы 2-бетте).

лау ісінде елеулі табыстарға қол жетті. Қазір республикада 98 ғылым докторы, оның ішінде 16 қазақ, мұның екеуі қазақ әйелі, жүздеген ғылым кандидаттары, соның ішінде 145 қазақ бар. Ғылым кандидаттарының ішінде 134 әйел бар, мұның 34 қазақ әйелдері. Жоғары оқу орындары мен ғылыми зерттеу мекемелерінде 600-ден астам аспирант оқиды.

Партияның идеологиялық мәселелер жөніндегі қарарлары республикада іскерлікпен дамытуға орасан үлкен ықпал жасады. Искусство қызметкерлерінің кадрлары өсіп шынықты, олардың қатары талантты жастармен толықты. Қазақ әдебиетіне коммунистік құрылысқа арнаған жаңа шығармалар қосылып, оны күшейте түсті.

Оқушы жастарға коммунистік тәрбиесі берілу ісінде ССРО халықтарының тарихы мен әдебиет тарихы жөніндегі жоғары идеялы және сонымен бірге оқушылардың түсінуіне жеңіл оқу құралдарының үлкен маңызы бар. Бірқатар жылдардан бері пайдаланылып келген қазақ әдебиеті жөніндегі программалар мен түпкілікті оқу кітаптары қайта жасалып, біраз жақсартылды.

Идеологиялық жұмысты өрістете отырып, партия ұйымы, сонымен бірге, бірқатар ірі кәсіпкердің болуына жол берді. Әсіресе, тарих ғылымында, сонымен қатар, әдебиет пен искусствода елеулі кәсіпкерлер болды.

Жеке тарихшылар, әдебиет зерттеушілер мен жазушылар Қазақстан тарихының бірсыпыра мәселелерін баяндауды марксизм-ленинизм жолынан тайып, буржуазиялық ұлтшылдардың позициясына түсті. Олар Қазақстанның Россияға өз еркімен қосылуының прогрестік сипаты туралы мәселені ғылыми жолмен дұрыс көрсетпеді. Олар Қазақстан Россияға осылай қосылмаған болса, ұлы ерміс халқының туысқандық көмегі болмаса, Қазақстанның Россиядағы жалпы демократиялық революциялық қозғалыстан тыс қалатындығы және оның американо-ағылшын империалистері құлданым отырған шығыс елдерінің жағдайында қалып қоятындығы сөзсіз ақиқат екендігін көріне бұрмалады.

Ү сьезі ерев одан кейін сьмынц және ұйымдарының жегкілікті бәтәменнен кө отырмағанды Қәтәлізгер де түзету білік -ленинді олардың іскер болды. Респу өзінц саяси идеологияның тықтың қанд төзбейтіндігі ның, әдебиет салаарына қалың отырған бұл істе айы және әлі де Қазақстан өткен уақыт димында еде публиканың рих, археоло титуты Қаза басылуың әз ның проспек ның қалың мен қатар және бірқат дың тарихи демә-ясының ты қазақ әд томының ек қазақ сөздіг ғары оқу о тілінің сист Сталин я пікірлер кү сьыз өркенде қауын баш публиканың жоғары оқу лық ұйымда искусствоны нінде творч бастады. Қазақ әде нанбаевтың зерттеу жөн берді. Бұл

Орталық Комитеті II Пленумының қаулысының соңы

қатыстыра
совхоз жү-
ын малдың
хозда, сов-
паруашылық
ық ереже-
жұмылды-

парын

лн ұлғайту
сырылсын.
ық Комитеті
көрсетеді:
лығы және
ардың жергі
КК(б)П об-
андық коми-
итеттері мен
і, колхоздар-
дің, машина-
ының және
көпжылдық
жемістамыр-
әттік басқа
ен қанағат-
ұл дақылдар
ұйымдастыр-
т және ауыл
ыйылы шөп,
кәне жемдік
әрбір колхоз
уын қамтама
ігістің мезгі-
никалық дәре
етілісін.

колхоздары
өдерін көп-
қамтамасыз
нан көпжыл-
н орындамай-
ердің күтімін
ратынын жә-
імді аз ала-
мен совхоздар
е бөлмейті-

дету және оның өнімділігін арттыру үшін тұрақты жемшөп базасын жасау ісіне зор маңыз беріп, Қазақ ССР Министрлер Советіне, Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы мен Совхоздар министрліктерінің, Қазақ ССР Ғылым академиясының және В. И. Ленин атындағы Бүкілодақтық ауылшаруашылық Ғылым академиясының Қазақ филиалының қатысуымен, екі ай мерзімнің ішінде аудан, колхоз және совхоз бойынша 1952—1955 жылдары тұрақты жемшөп базасын жасау жөнінде шаралар белгілеу тапсырылсын.

15. Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрлігі (Мәмбетов және Васьковский жолдастар), Қазақ ССР Совхоздар министрлігі (Ивандаев жолдас) және олардың жергілікті органдары, КК(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттері, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттері колхоздар мен совхоздардың малшаруашылық фермаларындағы еңбекті көп керек ететін жұмыстарды механикаландыруды жете бағаламаушылықты жоюға және малды сумен жабықтау, автоматпен суару, сыйырларды электромеханикалық әдістермен сауу, қойдың жүнін электр қуатымен қырку, жемшөп дайындау және малға оны берер алдында әзірлеу жөнінде 1952 жылға белгіленген жоспарлардың сөзсіз орындалуын қамтамасыз етуге міндеттендірілсін. Шөп шабу жоспары МТС-тер мен машина- малшаруашылық станциялары бойынша түгел алғанда тек шабылған шөптің бәрі толық майланған күнде ғана орындалды деп есептелсін.

16. Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрлігі (Мәмбетов жолдас), Қазақ ССР Совхоздар министрлігі (Ивандаев жолдас), Қазақ ССР Жергілікті өнеркәсіп министрлігі (Нагаев жолдас) облыстарда желдигательдерін, әсіресе, шағын қуатты двигателдер жасауды тездетуге, колхоздар мен совхоздарда жел двигателдерін орнату жөнінде МТС-терде, машина-малшаруашылық станцияларында және совхоз-

теттері, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттері бұл қаулының орындалуына қатаң бақылау жасауға міндеттендірілсін.

18. Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің Пленумы республикада орасан мол маусымды жайылымдарды пайдалануда тиісті тәртіп орнатылған жоқ, соның салдарынан бұл жайылымдардың едәуір бөлігі мүлде жеткіліксіз пайдаланылып отыр деп есептейді. Жеке учасоктер көп жағдайда қайта-қайта бөлініп, қалай болса солай пайдаланылып жүр, мұның өзі иесіздікке әкеліп соқтырады және колхоздар мен совхоздардың осы маусымды жайылымдарда жемшөп қорын суландыру және жақсарту жөнінде түбірлі шаралар жүргізуіне кедергі жасайды.

Бірқатар облыстардың көп колхоздары, совхоздары және аудандары жазғы жайылымға өте мұқтаж болып отыр, ал соның өзінде мемлекеттік жер қорындағы орасан бай жерлер пайдаланылмайды, мұның өзі қоғамдық мал шаруашылығының тез қарқынмен және бірқалыпты өркендеуіне елеулі кедергі болып табылады.

Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің Пленумы Қазақ ССР Министрлер Советіне бір ай мерзім ішінде мемлекеттік жер қорындағы және колхоздар мен басқа шаруашылықтарға уақытша бекітіліп берілген жерлердегі маусымды жайылымдар мен шабындықтарды дұрыс пайдалану жөнінде мәселе қарауды, колхоздардың үстіміздегі жылы мемлекеттік жер қорындағы негізгі ірі жайылымдарды шаруашылық мүддесіне игеруге кірісе алатын болуы үшін қажетті шаралар қолдануды тапсырады.

19. Қазақ ССР Министрлер Советінің жанындағы селолық және колхоздық құрылыс жөніндегі Жоғарғы басқарманың ағаш дайындау және дайындалған ағаш материалдарын колхоздарға жөнелту, ағаш дайындауда жұмыс істейтін колхозшыларға мәдени- тұрмыс жағдайларын жасау

шаруашылығы мен Совхоздар министрліктері, жергілікті партия, совет және ауыл шаруашылық органдары, колхоздардың басқармалары мен совхоздардың басшылары малшаруашылық фермаларын кадрлармен жеткілікті толықтыруға, олардың мамандықтарын арттыруға және тиісті тұрмыс жағдайларын жасауға қажетті шаралар қолданбайды деп есептейді. Колхоздардың басқармалары, ауылшаруашылық органдары, сонымен қатар партия және совет ұйымдары шопандардың, бақташылардың, табыншылардың және мал шаруашылығының басқа да қызметкерлерінің еңбегін ұйымдастыру, оларға ақы-төлеу жөніндегі партия мен үкметтің аса маңызды қаулыларын қанағаттанарсыз орындайды.

Пленум Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрлігін, Қазақ ССР Совхоздар министрлігін және олардың жергілікті органдарын, КК(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттерін, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттерін әрбір колхоз бен совхозда малшаруашылық фермаларының кадрлармен қаншалықты қамтамасыз етілгендігін білуге, фермаларды тәжірибесі мол колхозшылармен және совхоз қызметкерлерімен толықтыруға шұғыл шаралар қолдануға міндеттендіреді.

Мал шаруашылығы кадрларын оқыту, мамандықтарын арттыру және оларға қажетті тұрмыс жағдайларын жасау жөніндегі жұмыстар батыл жақсартылсын, кадрлардың мал шаруашылығы жұмысында тұрақты істеуіне және республиканың колхоздары мен совхоздарында бұл кадрлардың тұрақтамаушылығын жоюға барлық шаралар қолданылсын.

24. Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің Пленумы мал шаруашылығын өркендетудің мемлекеттік жоспарын ойдағдай орындау және колхоздар мен совхоздардың қоғамдық малына тұрақты жемшөп базасын жасау, сонымен қатар мал-

Оқу министрлігі, Қазақ ССР Министрлер Советі жанындағы мәдени-ағарту мекемелері істерінің комитеті, Қазақстан тұтынушылар одағы және ССРО Байланыс министрлігінің Қазақ ССР-індегі өкілі колхозшылар мен совхоздардың қызметкерлеріне, әсіресе отар учасоктерінде мал күту жұмысында істейтіндерге мәдени-тұрмыс жағынан қызмет етуді батыл жақсартуға міндеттендірілсін.

28. Қазақстан К(б)П қалалық комитеттері мен аудандық комитеттері, республиканың өнеркәсіп орындарының басшылары қамқорлыққа алу жолымен колхоздар мен совхоздарға малшаруашылық фермаларындағы жұмыстарды механикаландыру және электрлендіру жөнінде сонымен қатар колхозшылар мен совхоздар жұмысшыларының арасында мәдени-бұқаралық жұмыс жүргізуде ұйымдық көмек көрсетуге міндеттендірілсін.

29. Қазақстан ЛКЖО Орталық Комитеті, облыстық комитеттері мен аудандық комитеттері колхоздар мен совхоздардың комсомолецтері мен одақта жоқ жастарының қалың бұқарасын колхоздар мен совхоздарда қоғамдық мал шаруашылығын одан әрі өркендету, тұрақты жемшөп базасын жасау және су шаруашылығы шараларын зор көлемде жүргізу жөніндегі міндеттерді орындау ісіне жұмылдыруға міндеттендірілсін.

30. Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің Пленумы республикамыздың ауыл шаруашылығы еңбекшілерінің Қырғыз ССР ауыл шаруашылығының қызметшілерімен социалистік жарысында алынған міндеттемелердің бұл аса маңызды іске КК(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттерінің, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттерінің және ауыл шаруашылығы органдарының жеткілікті көңіл бөлмегендігінің салдарынан 1951 жылы орындалмағанын атап көрсетеді.

Пленум КК(б)П облыстық комитетте-

мыс күні ішінде орындайтындай етіп ұйымдастырылсын;

з) көктемгі егіс жұмыстары басталғанға дейін қажетті мөлшерде шөп, жемшөптік және жем дақылдардың тұқымын жеткізіп алу қамтамасыз етілсін;

и) көпжылдық шөптер егісін күту, көркейткіру және суару жұмыстары ұйымдастырылып, мезгіліде орындалсын, суық өсірілетін шөптердің кемінде екі рет орылуы қамтамасыз етілсін.

Қазақ ССР Министрлер Советі мен Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің 1952 жылғы 22 февральдағы су шаруашылығының жұмыстары туралы қаулысының орындалуы ерекше бақылауға алынсын;

к) көпжылдық шөптердің орылатын көлемін ұлғайту үшін, республиканың мақта егетін аудандарынан басқа аудандарының колхоздары мен совхоздарына ауыспалы егіс танаптарындағы көпжылдық шөптерді шаруашылық қажетін пайдалану мерзімін, ауыспалы егіс танаптарынан тыс, дөңді дақылдар егуге тың жер жырту есебінен кемінде үш жылға дейін ұзарту ұсынылсын; мұның өзі бидай егісі көлемінің кемуіне зардабын тигізбейтін болсын;

л) барлық колхоздар мен совхоздарда, олардың негізгі жерінде, сол сыяқты қысқы отар учасктерінде, жай жемшөптің толық жеткілікті запастары және жалпы қажетті мөлшердің кемінде 20—30 процентіндегі ауыспалы сақтық қорлары жасалсын. Быйылғы мал қыстатудан қалған мал азығын есепке алып, түгел сақтау шаралары қолданылсын, сол сыяқты шөп жыйнау басталысымен әрбір колхоз бен совхозда мал азығын преспен тайлап буу ұйымдастырылсын;

м) колхоздардың басқармаларына, совхоздардың директорларына малды қолда бағып асырау нормалары бойынша жемшөп қорымен, сол сыяқты қоралармен қамтамасыз етілмеген қысқы жайылым учасктеріне сыйырды шығаруға рұқсат етілмесін.

8. Жайып суаратын жердің көлемін ұлғайту мақсатымен Қазақ ССР Министрлер Советіне республиканың кәзіргі өзен-

олардың жергілікті органдарын, ҚК(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттерін, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттерін колхоздар мен совхоздарда жемшөп дайындау жөнінде бригадалар ұйымдастыруға, оларға: жемшөп дақылдарының барлық егісін салу және өңдеу жұмыстарын жүргізуді; өздеріне бекітіліп берілген табиғи шабындықтары мен екпе шөп жерлерінде шөп жыйнауды, шөп сүрлеуді, сонымен қатар жемшөптік жемістемірлерінің бақша және сүрленетін дақылдардың, біржылдық және көпжылдық шөптердің бүкіл тұқым шаруашылығын жүргізуді жүктеуге міндеттендіреді. Бригадаларға керекті мөлшерде жұмыс көлігін, машиналар, құрал-саймандар мен транспорт құрал-жабдықтары беріліп, бекітіліп берілсін.

12. Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрлігі, Қазақ ССР Совхоздар министрлігі, В. И. Ленин атындағы Бүкілодақтық ауылшаруашылық Ғылым академиясының Қазақ филиалы үстеміндегі жылы әрбір облыста кемінде бір колхоз бен совхозда ферма қасында дұрыс жасалған үлгілі ауыспалы егісті енгізуге, сөйтіп осы колхоздар мен совхоздардың үлгісін көрсете отырып, бұл ауыспалы егістерді басқа колхоздарда да кеңінен қолдануға міндеттендірілсін.

13. Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрлігі, Қазақ ССР Совхоздар министрлігі және олардың жергілікті органдары, Қазақстан К(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттері, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттері үстеміндегі жылы әрбір колхоз бен совхозда ферма қасындағы учасктерде жемшөп дақылдарының егісін салуға, оны ұқыпты күтіп, уақытымен жыйнап алуды ұйымдастыруға міндеттендірілсін. Қазақ ССР Министрлер Советіне ферма қасындағы учасктерде жемшөп дақылдарының егісі жөніндегі 1952 жылғы тапсырмаларды он күннің ішінде облыстарға, аудандарға, колхоздарға және совхоздарға жеткізу тапсырылсын.

14. Колхоздар мен совхоздарда қоғамдық мал шаруашылығын үздіксіз өркен-

дәйігі және құрғы жайып суару және бордақылау жұмысы кең ұйымдастырылсын, семіргілетін малға шөбі шүйгін және суатпен қамтамасыз етілген ең жақсы жайылымдар бөлінсін; колхоздар мен совхоздардың шошқаны өздері өндірген азықтармен және тамақ өнеркәсібінің қалдықтарымен бордақылау ісі практикада кең қолданылсын, сөйтіп мемлекетке ауыр салмақты және жақсы семірген малдар, сыйырдың салмағы 350—400 килограмм, қойдың салмағы — кемінде 50 килограмм, шошқаның салмағы — кемінде 120 килограмм етіліп тапсырылатын болсын;

б) колхоздар мен совхоздарда қойды көктемде және күзде қыркү жұмысындер кезінде әзірлік жасалып, бұл жұмыстың ұйымшылдықпен өткізілуі қамтамасыз етілсін, қой қыркүды ұйымдастыруға және өткізуге қатаң бақылау қойылсын, жүннің талан-таражға салынуына жол берілмесін, көктемде қыркүлған жүннің бәрі түгелімен мемлекетке тапсырылатын болсын;

в) колхоздарда және сүттік мал совхоздарында сыйырдың сүттілігін мейлінше арттыруға қажетті шаралар қолданылсын, бұл үшін сауын сыйырларды жақсы күтіп, ең жақсы жай шөптермен және құнарлы жемшөппен азықтандыру ұйымдастырылсын, сөйтіп 1952 жылы сүт пен май тапсыру жоспарларын әрбір колхоздың, совхоздың, көмекші шаруашылықтың және барлық жеке адамдардың міндетті түрде орындауы қамтамасыз етілсін.

21. Колхоздар мен совхоздарда малды көктем мен жазда және күзде бағуды ұйымдастыруға, сонымен қатар малды семірту жұмыстарына ерекше зор маңыз беріп, Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрлігі (Мәмбетов жолдас), Қазақ ССР Совхоздар министрлігі (Ивандаев жолдас), Қазақ ССР Министрлер Советінің жанын-

Кадрлар, бұқаралық-саяси жұмыс және социалистік жарыс жөнінде

23. Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің Пленумы колхоздар мен совхоздардың қоғамдық мал шаруашылығын өр-

кендету ісінің жайы қанағаттанғысыз және малдың өнімділігі төмен болуының басты себептерінің бірі сол, Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрлігі, Қазақ ССР Совхоздар министрлігі және олардың жергілікті органдары, көптеген ҚК(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттері, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттері, колхоздардың басқармалары мен совхоздардың директорлары мал шаруашылығының өнімділігін арттыруға және колхоздар мен совхоздардың мемлекетке мал шаруашылығының өнімдерін тапсыру жоспарларын орындауларына жеткілікті шаралар қолданбайды, соның салдарынан республиканың колхоздары мал шаруашылығынан мүлде аз табыс алады деп есептейді. Әресе колхоздарда мал шаруашылығынан түсетін табыстың өте аздығы мал шаруашылығы басым Гурьев, Батыс Қазақстан, Қызылорда, Қарағанды, Семей, Шығыс Қазақстан және басқа облыстардың аудандарында орын алып отыр.

Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы мен Совхоздар министрліктері, ҚК(б)П облыстық комитеттері мен аудандық комитеттері, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттері таяудағы уақыттың ішінде әрбір колхоз бен совхоздағы істің жайын жете білуге, мал шаруашылығының өнімділігін мейлінше арттыру және мал шаруашылығын өркендету жоспарлары мен мемлекетке малшаруашылық өнімдерін тапсыру жоспарларын сөзсіз орындау есебінен үстеміндегі 1952 жылдың өзінде колхоздар мен совхоздардың табысын арттыруға практикалық шаралар белгілеуге міндеттендірілсін.

Колхоздардың табыстарын арттыру мақсатымен, Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрлігіне және В. И. Ленин атындағы Бүкілодақтық ауылшаруашылық Ғылым академиясының Қазақ филиалына екі ай мерзім ішінде қылшық жүнді қой шаруашылығы өсірілетін аймақтарда қаракөл қойларын өсіру мәселесін қарау тапсырылсын.

кендету ісінің жайы қанағаттанғысыз және малдың өнімділігі төмен болуының басты себептерінің бірі сол, Қазақ ССР Ауыл

партия мен үкмет сіндіру үшін қол машина -малшару мен совхоздар жұмысында бұқаралық өрістетілсін, бұл бейту, оның өнім шөп, құнарлы жөп қорларын жасау, және жөндеу, мем.лығының өнімдері әрбір колхоз бен рілген жоспарлы даумен ұштастыры

в) Қазақстан К(тері мен аудандық ның мәжілістерінде, митеттері мен аудгерінің мәжілістері комитеттері секретатқару комитеттері бастауыш партия рының, ауыл- сел колхоздар председа хоз директорларын ғын өркендетудің орындаудың барыс ры үнемі тыңдалы дың баяндамалары шаруашылығының дің өзінде міндетті

25. Колхоздар м тауыш партия ұйы лынын өркендетуді лігін арттырудың орындау, малшаруа лекетке тапсыру мәселелерін айында руға міндеттендіріл

26. Қазақ ССР 1 және Қазақстан К(тінің бюросына бір хоздардың малшару ның меңгерушілері даярлау туралы мә сын.

27. Қазақ ССР Д нистрлігі, Кинемат